

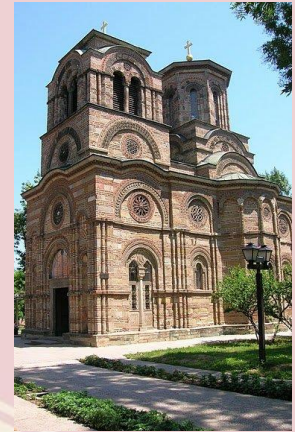
ГРАЂАНСКИ ВОДИЧ КРОЗ ОДЛУКУ О БУЏЕТУ за 2018. годину

ГРАД КРУШЕВАЦ

САДРЖАЈ

1. Увод
2. Ко се финансира из буџета?
3. Како настаје буџет града?
  - Појам буџета
  - Ко учествује у буџетском процесу?
  - На основу чега се доноси буџет?
4. Како се пуни градска каса?
  - Шта су приходи и примања буџета?
  - Структура планираних прихода и примања за 2018. годину
  - Шта се променило у односу на 2017. годину?
5. На шта се троше јавна средства?
  - Шта су расходи и издаци буџета?
  - Структура планираних расхода и издатака за 2018. годину
  - Шта се променило у односу на 2017. годину?
  - Расходи буџета по програмима
  - Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима
  - Најважнији капитални пројекти
  - Најважнији пројекти од интереса за локалну заједницу

Драги суграђани и суграђанке,

Основна сврха документа који је пред вама јесте да на што једноставнији и разумљивији начин објасни у које сврхе се користе јавни ресурси да би се задовољиле потребе грађана.

Грађански буџет представља сажет и јасан приказ Одлуке о буџету града Крушевца за 2018. годину, која је по својој форми веома обимна и тешка за разумевање због специфичних појмова и класификација које је чине.

Иако је немогуће објаснити целокупан буџет у овако краткој форми, искрено се надамо да ћемо на овај начин успети да вас информишемо о начину прикупљања јавних средстава и остваривања прихода и примања буџета града, као и о начину планирања, расподеле и трошења буџетских средстава.

Кроз овај транспарентан приступ настојимо да унапредимо разумевање и интересовање наших суграђана за локалне финансије, а у будућности очекујемо и бољу сарадњу локалне самоуправе и грађана Крушевца у заједничком постављању циљева, дефинисању приоритета и планирању развоја нашег града.

Јасмина Палуровић
Градonaчелник

Ко се финансира из буџета?

Директни корисници буџетских средстава:

- Скупштина града
- Градоначелник
- Градско веће
- Градска управа
- Правобранилаштво града
- Заштитник права грађана (Омбудсман)

Индиректни корисници буџетских средстава:

- Крушевачко позориште
- Народна библиотека
- Народни музеј
- Културни центар
- Историјски архив
- Предшколска установа «Ната Вељковић»
- Туристички организација Крушевац
- Месне заједнице
- Спортски центар
- Центар за стручно усавршавање
- Центар за особе са инвалидитетом

Остали корисници јавних средстава:

- Образовне институције (школе)
- Здравствене институције (домови здравља)
- Социјалне институције (Центар за социјални рад)
- Непрофитне организације (удружења грађана, невладине организације, итд.)

Како настаје буџет града?

БУЏЕТ града је правни документ који утврђује план прихода и примања и расхода и издатака града за буџетску, односно календарску годину.

То значи да овај документ представља предвиђање колико ће се новца од грађана и привреде у току једне године прикупити и на који начин ће се тај новац трошити.

Из градског буџета се током године плаћају све обавезе локалне самоуправе. Исто тако у буџет се сливају приходи из којих се подмирују те обавезе.

Градоначелник и локална управа спроводе градску политику, а главна полуга те политике и развоја је управо буџет града.

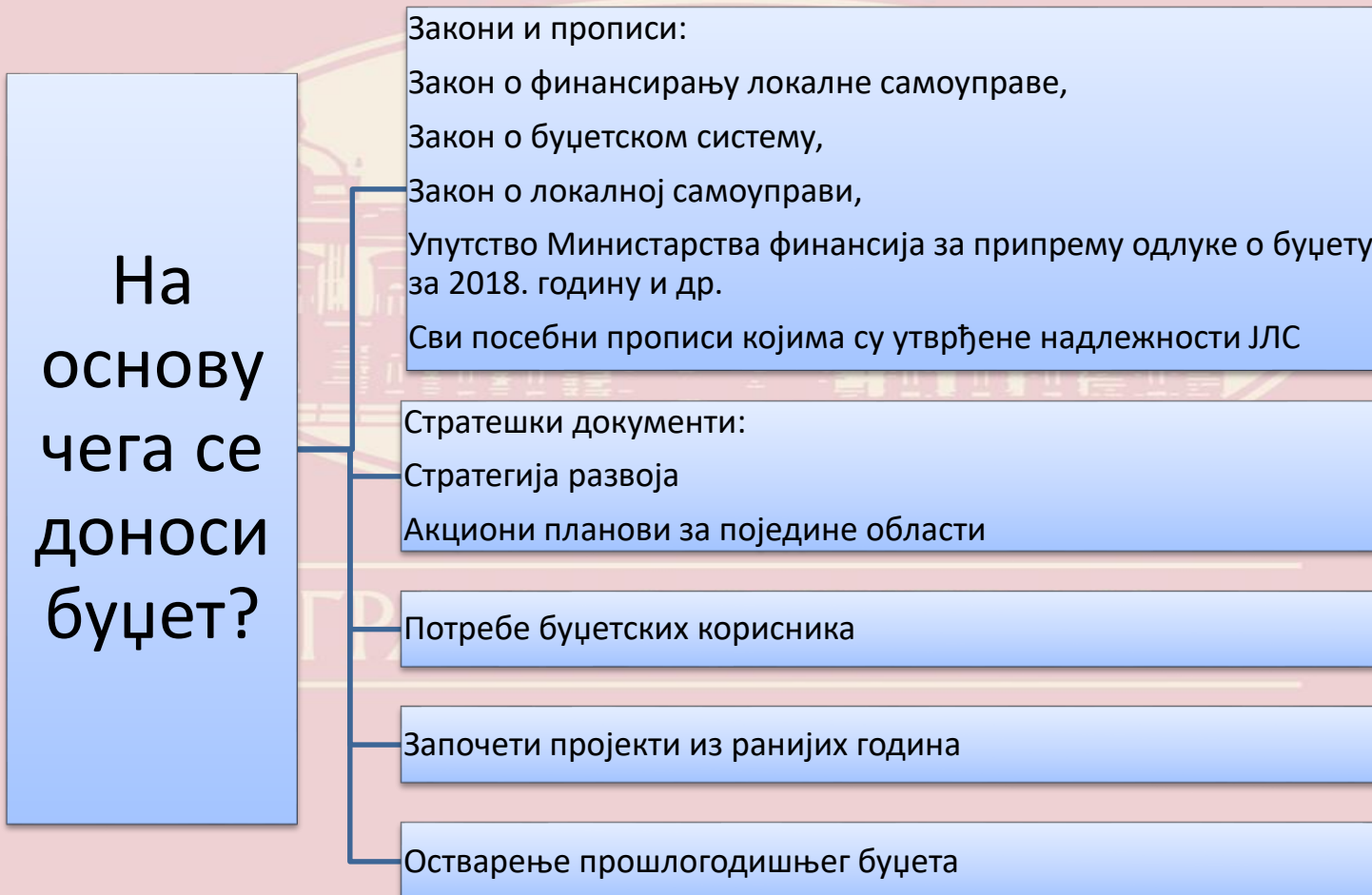
Приликом дефинисања овог, за град Крушевац најважнијег документа, руководе се законским оквиром и прописима, стратешким приоритетима развоја и другим елементима.

Реалност је таква да постоје велике разлике између жеља и могућности, тако да креирање буџета подразумева утврђивање приоритета и прављење компромиса.

Ко учествује у буџетском процесу?

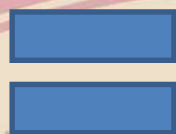

На основу чега се доноси буџет?

Како се пуни градска каса?

- Укупни јавни приходи и примања града Крушевца за 2018. годину износе

3,4 милијарди динара

- Одлуком о буџету града Крушевца за 2018. годину планирана су средства из буџета града у износу од 3.162.500.000 динара, пренета средства из ранијих година у износу од 57.530.122 динара и средства из осталих извора 166.659.696 динара.

Шта су приходи и примања буџета?

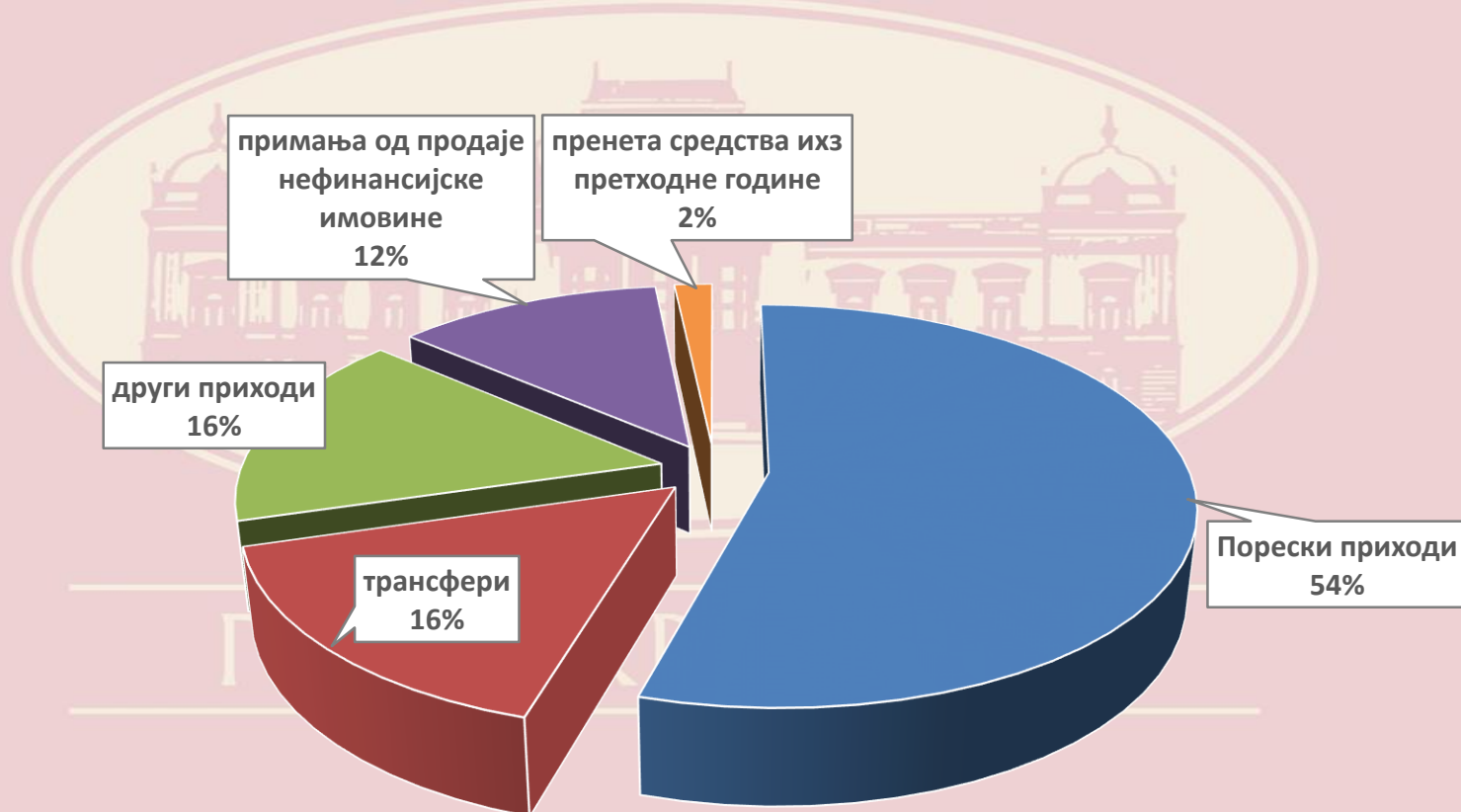

Структура планираних прихода и примања за 2018. годину

Структура планираних прихода и примања за 2018. годину

Структура прихода и примања

Шта се променило у односу на 2017. годину?

- Укупни приходи и примања нашег града у 2018. години су се **смањили** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2017. годину за **326.375.564** динара, односно за **8,79 %**.

- **Други приходи** су смањени за 135.807.710 динара.
- **Трансфери** су смањени за 28.147.485 динара.
- **Пренета средства из претходне године** су смањена за 424.737.918 динара.

- **Порески приходи** су повећани за 37.660.000 динара.
- **Примања од продаје нефинансијске имовине** су повећани за 224.657.549 динара.

На шта се троше јавна средства?

Буџет мора бити у равнотежи, што значи да расходи морају одговарати приходима. Укупни планирани расходи и издаци у 2018. години из буџета износе:

3,4 милијарди динара

- ✓ **РАСХОДИ** Расходи представљају све трошкове града за плате буџетских корисника, набавку роба и услуга, субвенције, дотације и трансфере, социјалну помоћ и остале трошкове које град/општина обезбеђује без директне и непосредне накнаде.
- ✓ **ИЗДАЦИ** представљају трошкове изградње или инвестиционог одржавања већ постојећих објеката, набавку земљишта, машина и опреме неопходне за рад буџетских корисника.
- ✓ **РАСХОДИ И ИЗДАЦИ** морају се исказивати на законом прописан начин, односно морају се исказивати: по *програмима* који показују колико се троши за извршавање основних надлежности и стратешких циљева града; по *основној намени* која показује за коју врсту трошка се средства издвајају; по *функцији* која показује функционалну намену за одређену област и по *корисницима буџета* што показује организацију рада града.

Шта су расходи и издаци буџета?

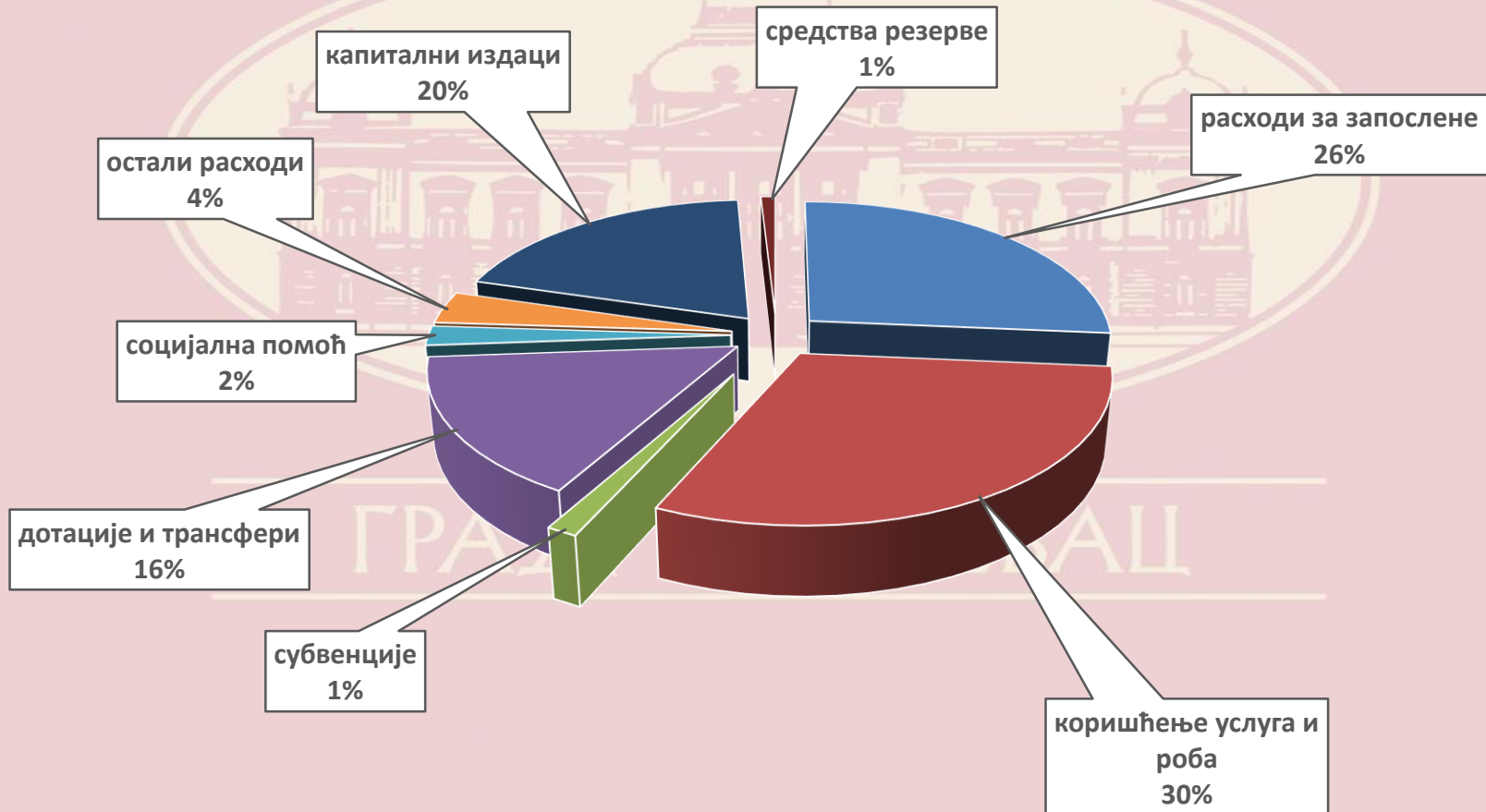
Расходи за запослене	<ul style="list-style-type: none"> • Расходи за запослене представљају све трошкове за запослене, како у управи тако и код буџетских корисника
Коришћење роба и услуга	<ul style="list-style-type: none"> • Коришћење роба и услуга обухватају сталне трошкове, путне трошкове, услуге по уговору, специјализоване услуге, трошкове материјала и текуће поправке и одржавање.
Дотације и трансфери	<ul style="list-style-type: none"> • Дотације и трансфери су трошкови које локална самоуправа има за исплату институцијама које су у примарној надлежности централног/покрајинског нивоа као што су школе, центар за социјални рад, дом здравља.
Остали расходи	<ul style="list-style-type: none"> • Остали расходи обухватају дотације невладиним организацијама, порезе, таксе, новчане казне.
Субвенције	<ul style="list-style-type: none"> • Субвенције се одобравају за функционисање међумесног превоза и пољопривредним произвођачима.
Социјална заштита	<ul style="list-style-type: none"> • Социјална заштита обухвата све трошкове исплате социјалне помоћи за различите категорије грађана.
Буџетска резерва	<ul style="list-style-type: none"> • Буџетска резерва представља новац који се користи за непланиране или недовољно планиране сврхе, као и у случају ванредних околности.
Капитални издаци	<ul style="list-style-type: none"> • Капитални издаци су трошкови за изградњу нових, или инвестиционо одржавање постојећих објеката, набавку опреме, машина земљишта и слично.

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2018. годину

Структура планираних расхода и издатака буџета за 2018. годину

Структура расхода и издатака

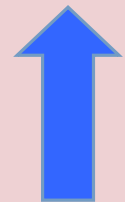
Шта се променило у односу на 2017. годину?

Укупни трошкови нашег града у 2018. години су се **смањили** у односу на последњу измену Одлуке о буџету за 2017. годину за **326.375.564** динара, односно за **8,79 %**.

- **Коришћење роба и услуга** су смањени за 255.583.846 динара;
- **Субвенције** су смањене за 14.869.498 динара;
- **Дотације и трансфери** су смањене за 18.272.035 динара;
- **Социјалне помоћи** су смањене за 10.036.251 динара;
- **Остали расходи** су смањени за 87.261.143 динара

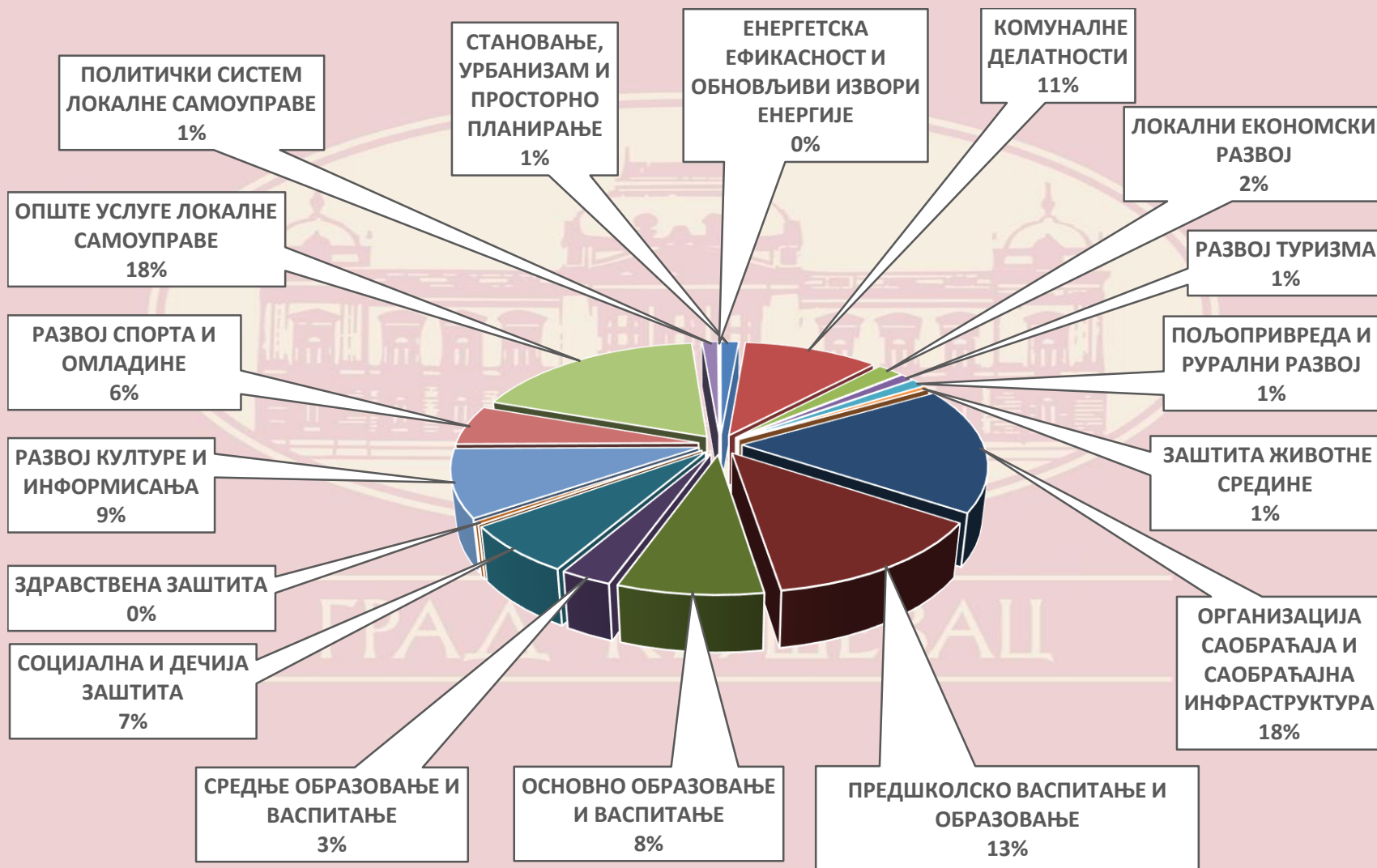
- **Расходи за запослене** су повећани су за 5.239.493 динара;
- **Капитални издаци** су повећани за 31.360.248 динара;
- **Средства резерве** су повећани за 23.047.468 динара

Расходи буџета по програмима

Назив програма	Средства из Одлуке о буџету за 2018. годину (износ у динарима)	% буџета по програму
Програм 1. Становање, урбанизам и просторно планирање	47.150.000	1,39%
Програм 2. Комуналне делатности	358.150.000	10,58%
Програм 3. Локални економски развој	68.300.000	2,02%
Програм 4. Развој туризма	35.244.300	1,04%
Програм 5. Пољопривреда и рурални развој	40.000.000	1,18%
Програм 6. Заштита животне средине	17.000.000	0,50%
Програм 7. Организација саобраћаја и саобраћајна инфраструктура	595.089.840	17,57%
Програм 8. Предшколско васпитање и образовање	447.450.000	13,21%
Програм 9. Основно образовање и васпитање	271.088.100	8,00%
Програм 10. Средње образовање и васпитање	96.353.800	2,85%
Програм 11. Социјална и дечија заштита	227.273.646	6,71%
Програм 12. Здравствена заштита	13.535.000	0,40%
Програм 13. Развој културе и информисања	317.958.522	9,39%
Програм 14. Развој спорта и омладине	188.615.500	5,57%
Програм 15. Опште услуге локалне самоуправе	618.396.904	18,26%
Програм 16. Политички систем локалне самоуправе	41.014.000	1,21%
Програм 17. Енергетска ефикасност и обновљиви извори енергије	4.070.206	0,12%
Укупни расходи по програмима	3.386.689.818	

Структура расхода по буџетским програмима

Расходи буџета расподељени по директним и индиректним буџетским корисницима

Р. бр.	Назив буџетског корисника	Средства из Одлуке о буџету за 2018. годину (износ у динарима)	% буџета по кориснику
1.	Скупштина града	27.754.000	0,82%
2.	Градоначелник	13.160.000	0,39%
3.	Градско веће	100.000	0,00%
4.	Градско правобранилаштво	4.346.500	0,13%
5.	Заштитник грађана	3.152.000	0,09%
6.	Градска управа	2.366.998.756	69,89%
7.	Историјски архив	42.888.000	1,27%
8.	Крушевачко позориште	76.944.422	2,27%
9.	Културни центар	88.551.000	2,61%
10.	Народна библиотека	33.042.000	0,98%
11.	Народни музеј	52.353.100	1,55%
12.	Спортски центар	135.595.500	4,00%
13.	Предшколска установа „Ната Вельковић“	447.450.000	13,21%
14.	Центар за особе са инвалидитетом	6.273.000	0,19%
15.	Центар за стручно усавршавање	8.611.700	0,25%
16.	Туристичка организација	29.464.300	0,87%
17.	Месне заједнице	50.005.540	1,48%
	УКУПНО:	3.386.689.818	

Најважнији капитални пројекти

Назив пројекта	Планирана средства (износ у динарима)		
	2018	2019	2020
Источна обилазница	15.000.000	115.000.000	100.000.000
Водоснабдавање сеоских насеља	65.000.000	70.000.000	100.000.000
Регулација реке Расине	0	19.000.000	23.460.000
Купалиште на Расини	0	15.000.000	40.800.000
Изградња Аеродрома Росуље	70.000.000	125.421.000	0
Енергетска ефикасност – замена столарије у установама образовања	3.000.000	63.326.000	0
Одвођење и пречишћавање отпадних вода на територији града	920.000.000	510.000.000	350.000.000
Реконструкција и доградња комплекса Спортски центар	8.180.000	19.900.000	166.757.000
Реконструкција, рационализација и одржавање јавног осветљења	60.380.000	60.380.000	60.380.000
Набавка и уградња система за даљински надзор и управљање водоводним системом „Расина“	25.000.000	0	0

На крају желимо да Вам се захвалимо што сте издвојили време за читање ове презентације буџета.

Уколико сте заинтересовани да сагледате у целини Одлуку о буџету града Крушевца за 2018. годину, исту можете преузети на следећем линку интернет странице градске управе: www.krusevac.rs